

PRENUMERATA MIESIĘCZNA

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 170 M
Z dostawą w miejscu
lub prz. syłką poczt. 185 M
Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 340 M
Z dwurazową dostawą
w miejscu lub prz.
syłką pocztową. 370 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁTEM

CENA NUMERO POJEDYNCZEJ

8 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godz. 6 rano i o godz. 1 popołudniu („Gazeta Wieczorna”)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokoła 4/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15.

Nr. 5788.

Lwów, poniedziałek 18 kwietnia 1921

Rok XII

Rosya ratyfikowała traktat.

Urząd patentowy i naftowy w tych dniach zjadą do Lwowa.

Święto obrońców Lwowa.

Lwów, 17. kwietnia.

Dzień dzisiejszy poświęca Lwów tym, którym zawdzięcza swą wolność. Na najpiękniejszym z placów miasta, u stóp kolumny wielkiego wieżacza odbędzie się dekoracja obrońców orderem „Virtuti Militari” i „Krzyżem Walecznych”. Wielu z przedłożonych do niej przyjdzie może o kuli, wielu nie przyjdzie zupełnie, gdyż inny już krzyż — taki o którym mówi piosenka lwowskiego pułku — krzyż drewniany, otrzymali wprawdzie, nim zdążono na ich szarym mundurze przypiąć odznakę żelazną.

Tych, którzy przyjdą, a przynajmniej najbardziej zasłużonych, udekoruje własnoręcznie dowódca obrony i inicjator odsieczy Lwowa, b. szef sztabu generalnego, generał broni, Tadeusz Rozwadowski.

O zasługach gen. Rozwadowskiego, poświęconych dla obrony tego miasta, w którym dziś będzie wieńczył bohaterów, ogół wie mniej, niż wiedzieć powinien. Co jest tego przyczyną? Dlaczego, gdy każdy z zasłużonych dowódców miał swój dzień sławy i gdy o każdym wdzięczna ludność i prasa najserdeczniejsze mówiły słowa, prawdziwy spiritus movens odsieczy i późniejszy, choć nie do końca oficyalny, ale przez długi czas prawdziwy dowódca, został jakby zasunięty w cień przez wielkie nazwiska innych. Czyżby zwykła niewdzięczność była zapłatą za trud tak owiany? Nie. Tylko gen. Rozwadowski jest człowiekiem czynu i jako taki nie ma czasu mówić o tym co zrobił, nie ma czasu myśleć o tym, co powiedziano o nim. Czyn jego jeden g. ni następny, nie zostawiając czasu na pamięć o sobie. Dlatego tu dostęp do tego tak przystępnego człowieka tak trudny, dlatego działalność jego takie otacza milczenie.

To też przypuszczamy, że słuszną będzie rzeczą, wspomnieć przy dzisiejszym święcie imię tego, którego w lwowej części jest zasługą, że święto owo w polskim, a nie ukraińskim odbywa się Lwowie.

Gdy Lwów został zajęty w listopadzie 1918 roku przez wojska ruskie, gen. Rozwadowski pa-
stował stanowisko szefa sztabu generalnego w Warszawie. Na wieść o zagrożeniu naszego mia-

(Dalszy ciąg na stronie 2-giej).

Rosya ratyfikowała traktat.

Moskwa, 16. kwietnia.

(PAT.) Wszczęrosyjski komitet wykonawczy na wczorajszym posiedzeniu ratyfikował traktat pokojowy z Polską.

NIEMA TAJNYCH KLAUZUL.

Warszawa, 16. kwietnia.

(EE) Wobec rozszerzanych przez prasę lotewską i antybolszewicką rosyjską wiadomości, że w traktacie ryskim jest punkt tajny o neutralności Polski w razie napadu Rosyi na

Łotwę, oraz neutralności Rosyi w razie napadu Polski na Łotwę, na podstawie informacji u źródeł wiarygodnych stwierdzić należy, że w traktacie ryskim niema żadnej klauzuli tajnej, dotyczącej tych kwestyi.

Podpisanie traktatu polsko-francuskiego bliżkie.

Warszawa, 16. kwietnia.

(EE) „Przegląd wiecz.” donosi, że traktat handl. naftowy między Francją a Polską będzie w tych dniach podpisany.

Dyplomatyczna walka o Śląsk nie ustaje.

ODRACZAJĄ DECYZYĘ.

Warszawa, 16. kwietnia.

(Telef.) (m) Z Paryża donoszą, „Petit Parisien” podaje, że już w najbliższych dniach Rada ambasadorów zajmie się sprawą Górnego Śląska. Jest jednak rzeczą prawdop. dobrą, że rozwiązanie tej kwestyi będzie przekazane decyzji Rady Najwyższej.

OŚWIADCZENIE BRIANDA.

Paryż, 16. kwietnia.

(PAT.) W komisji dla spraw zagranicznych Izby deputowanych oświadczył prezydent Briand w sprawie plebiscytu na Górnym Śląsku, że traktat pokojowy wersalski daje prawo do podzielenia obszaru plebiscytowego w ten sposób, aby Polsce została przydzielona strefa kopalniana i przemysłowa.

ROZGRANICZENIE ŚLĄSKA WYPADNIE W MYŚL ŻYCZEŃ POLSKI.

Warszawa, 16. kwietnia.

(EE) W przemówieniu, wygłoszonym na posiedzeniu Kom. S. Zagr. Izby deputowanych Briand oświadczył, że sprawa rozgraniczenia Śląska G. będzie wkrótce załatwiona w myśl życzeń polskich.

OPINIA GEN. LEROND.

Paryż, 16. kwietnia.

(PAT.) Przed wyjazdem z Paryża gen. Lerond oświadczył sprawozdawcy dziennika „Excelsior”, że zdaniem jego ustanowienie nowej granicy polsko-niemieckiej na Górnym Śląsku nie napotka na żadne poważniejsze polityczne lub gospodarcze trudności.

Ameryka wraca do komisji odszkodowań.

Paryż, 16. kwietnia.

(PAT.) „Matin” donosi z Nowego Jorku, że jest rzeczą prawdop. dobrą, iż dla dania dowodu swego stanowiska w sprawie odszkodowań niemieckich Harding w najbliższym czasie poleci Bougenowi objęcie z powrotem stanowiska, jakie

zajmował w komisji odszkodowań. Nie jest wykluczone zdaniem tego dziennika, że ambasador Stanów Zjednoczonych w Paryżu Wallace w krótkim czasie na nowo będzie brał udział w obradach rady ambasadorów.

sta zgłasza natychmiast prośbę o zwolnienie, by pójść na pomoc grodowi, który jako jego rodzinne miasto jest mu też specjalnie drogie. Już w połowie listopada znajduje się w Krakowie, gdzie w warunkach wprost humorystycznych organizuje odsiecz, z ochotników-cywilów, bez broni, mundurów i bez wyszkolonych oficerów potrzebnych do musztry. Stwarza naprędce sztab, do którego powołuje ppulk. Sikorskiego i podówczas majorów Kleberga i Maryańskiego i w ciągu kilku dni, mimo wszystkie trudności, wystawia taką taką armię, skoro już w dniu 24. tego miesiąca przybywa do Lwowa.

Jako urodzony dowódca gen. Rozwadowski, w lot chwyta słabe strony przeciwnika, wyzyskując je wspaniale. Jego to zasługa w pierwszym zaraz okresie walki, drobna armia polska, uzbraja się w kilka pociągów pancernych, których budowę też sam kieruje, a do której jako robotników musi używać własnych żnierzy i oficerów. Pociągom tym zawdzięczamy przedewszystkiem nasze ocalenie, gdyż chroniły one linie kolejowej i raz po razie zdobywały ją, by uzyskać połączenie Lwowa ze światem. Ale aby zrozumieć na czas skuteczność tego środka, tak niewiele znaczącego przeciw dzisiejszej artylerji, trzeba było się momentalnie zorientować w sile i jakości artylerji nieprzyjacielskiej.

Równocześnie bez pomocy potrzebnych uchwał sejmowych organizuje gen. Rozwadowski pobór żnierzy, widząc w nim jedyne ocalenie kraju. Stworzenie wśród takich warunków armji i niedopuszczenie w niej do anarchji podtrzymanie do końca ducha ofenzywy, to zasługa nie tylko talentu wodza, ale i charakteru człowieka. Zawsze pewny siebie, pogodny, niemal wesół w obliczu najgwałtowniejszych nawet katastrof, umiał gen. Rozwadowski zapewniać swą spokojną miną, o niechybnym, ostatecznym zwycięstwie, obliczając jednocześnie, na ile jeszcze godzin starczy odciętemu miastu amunicji. Jeżeli głodny, ciemny i pozbawiony wody, a zasypywany w zamian gradem pocisków, Lwów nie oddał się statecznej rozpacz, to w dużej mierze zawdzięcza to owej sugestywnej sile uspakajania, jaka z gmatu przy placu Bernardyńskim spływała na miasto. Bo tam, przy zasypianem okrutnie niepomyślnymi nieraz raportami, biurku śledził człowiek spokojny, człowiek wierzący, obliczający szanse zwycięstwa, według stosunku sił, tak, jak to obliczali Spartanie.

A gdy przerywał mu pracę zbyt gwałtowny ogień działowy, wódz sam lechał na najbardziej zagrożone pozycje. I nieraz skulony w rowie żołnierz widział nad sobą wyniosłą postać pochylającego się nad nim generała i pełną zapachu radosny niemal głos, zachęcający do sprania skóry wrogowi.

Tak — a nawet lepiej — było podczas sławnej obrony Gródka, gdzie gen. Rozwadowski wraz z ppulk. Sikorskim i rotmistrzem Abrahamem z karabinem w ręku, na czele kilkuset ludzi pełnił swą powinność. Tak też było w dniu 5. marca 1919 r., kiedy spowodowane eksplozją na czernowieckim dwoncu pociski padały pod auto generała, który przeniósł gehennę oblężonego miasta, nad zaszczytny fotel szefa sztabu generalnego w stolicy.

Jednak poza tą ogólną wyczerpaną pracą, gen. Rozwadowski dwa razy bezpośrednio swym geniuszem strategicznym ocalił Lwów, od pewnej zguby. Pierwszym razem w grudniu. Potępiwszy przygotować plan akcji przeciw Ukraincom, gen. Rozwadowski zastał przedłożony sobie zarys ofenzywy okólną, idącą szerokim pierścieniem w kierunku Lwowa. Ku ogólnemu zdumieniu i wbrew zdaniu wszystkich, zignorował ten plan i cisnął całą siłę w jeden punkt kłto Lubienia Wielkiego. Jak się okazało było to niemal jasnowidztwo urodzonego taktyka, gdyż w tem właśnie miejscu skoncentrowali Ukraińcy masy swych wojsk, by w kilka godzin później przerwać definitywnie linię kolejową i zamknąć łańcuch, który otaczał miasto.

Podobnie było w najgroźniejszych mże dniach marcowych, gdy Lwów przez jedenaście dni okolony szczerlnie watahami ukraińskimi poczynił p woli traćć wszelką nadzieję ratunku. Gen. Rozwadowski wsiada w Gródku z 30. kap.

Bastyrem w aeroplan, by ponad głowami armii nieprzyjacielskiej dotrzeć do Przemyśla z żądaniem przyspieszenia odsieczy. Zmuszeni wskutek wady w aparacie do wyłączenia nieopodal nieprzyjaciela, ostrzeliwując się z ręcznych karabinów docierają do miasta, gdzie gen. Rozwadowski naleganiem swoim skłania ówczesnego dowódcę armji gen. Iwaszkiewicza do przyspiesze-

nia ofenzywy, planowanej dopiero na 22. marca już w dniu 17. Jak wiadomo w chwili gdy droga od Gródka wkraczały do miasta pierwsze oddziały odsieczy, miasto nasze milczało, wystrzelawszy wszystką swoją amunicję.

Taki to wódz i człowiek będzie dziś zdobył Krzyżem Walecznych swych podkomendnych.

Gdańska Polska.

DYSKUSYA POLSKA W PARLAMENCIE GDAŃSKIM.

Gdańsk, 16. kwietnia.

(EE.) Punktem wyjścia piątkowych obrad parlamentu gdańskiego był protest wniesiony na wstępie w imieniu senatu gdańskiego przez prezydenta Sahma, z powodu poinformowania lewicy o stanie rokowań polsko-gdańskich przez stronę polską. Przeciw oświadczeniu Sahma wystąpił poseł komunistyczny Lahm, zarzucając senatowi, że pracuje jedynie w interesie nacyonalistów niemieckich. Prezes koła polskiego stwierdził, że aczkolwiek koło uważa się za uprawnione do udzielania informacji o stanie rokowań, nie upoważniło jednak nikogo do podania tych informacji na plenum senatu. Następny mówca zarzucał prowadzącym rokowania z Polską przedstawicielom w. miasta, że nie waha się obarczać miasta deficytem 46 milionów marek, byle tylko koleje gdańskie nie dostały się w ręce polskie.

DOTYCHCZASOWY PRZEBIEG ROKOWAŃ POLSKO-GDAŃSKICH.

Gdańsk, 16. kwietnia.

(PAT.) Rokowania polsko-gdańskie odbywały się od 11 do 15 bm. w Gdańsku. W komisji komunikacyjnej najaktualniejszą była sprawa stosunku konferencyj do kompetencji Rady portowej. Pod tym względem uzgodniono obojętne poglądy. Należy przypuszczać, iż do definitywnych wyników dojdzie jednakże dopiero po powzięciu zasadniczej decyzji ze strony Rady portowej i dróg wodnych oraz komisji dla podziału mienia. Prace komisji dla spraw rybołówstwa zostały na wniosek delegacji gdańskiej odroczone. W komisji dla

aprowizacji surowców i opału stwierdzono ze strony delegacji polskiej, że Polska gotowa jest dostarczyć Gdańskowi zboża w takiej ilości, aby racja chleba zrównana została z racjami obowiązującymi w województwie poznańskim i pomorskim od czasu wejścia w życie układu między Polską i Gdańskiem. Komisja rozrachunkowa uznała, że do jej kompetencji należą tylko sprawy rozrachunkowe związków samorządowych, których obszar przecięty został nową granicą. Oprócz tego delegacja gdańska zgodziła się na uprząstwienie aktów i materiałów komisarzem polskim dla przygotowania rozrachunków. Komisja dla spraw płatności w obu walutach zmieniła swoją nazwę na komisję finansową i przyjęła do zakresu swej działalności oprócz spraw walutowych także spraw rozrachunku i zarządzeń komunikacyjnych zaprowadzonych przez administrację gdańską na czas od 10 stycznia 1920. Dalsze rokowania toczyć się będą w Warszawie w przyszłym tygodniu. Obradować będą przedewszystkiem komisje dla spraw cłowych, finansowych i kolejowych. Przewodniczący delegacji polskiej oświadczył wobec delegacji gdańskiej, że delegacja polska gotowa jest do dalszych rokowań bez jakiegokolwiek przerwy.

AGRARYUSZE NIEM. WYGLĄDZAJĄ GDAŃSK.

Gdańsk, 16. kwietnia.

(§ EE.) (Radio) „Dziennik Gdański“ rozplakował odezwę niemiecką, zawierającą rewelację, że wszechniemieccy agraryusze wywołali opór senatu przeciw układowi gospodarczemu z Polską, skazując temsamem Gdańsk na głód.

Strajk gen. w Anglii odroczone.

Londyn, 16. kwietnia.

(§ EE.) Radio. — Zapowiadany strajk generalny odłożono. Związki robotnicze znajdują

stanowisko górników zbyt nieprzejednanem. — Strajk górników trwa dalej.

300 TYSIĘCY OSÓB ZGŁOSIŁO SIĘ DO ZASTĘPCZEJ PRACY.

Londyn, 16. kwietnia.

(§ EE.) Radio. Do zastępczej pracy zgłosiło się tu 300 tysięcy osób. Ograniczono spożycie węgla dla jednej rodziny tygodniowo 25 kg. i tylko na mocy upoważnienia władz.

LABOUR PARTY POPIERA GÓRNIKÓW.

Londyn, 16. kwietnia.

(EE.) Tak zwana „Wielka rada“ Labour Party uznała słuszność żądań górników i poparła całkowicie stanowisko „potrójnego zwłazku“. Labour Party popiera bezwzględnie stanowisko rządu, a zwłaszcza zarządzenia jego o charakterze mili-

tarnym, które prowokują tylko opinię publiczną i mogą wywołać krwawe rozruchy.

NIEMA NADZIEI POROZUMIENIA.

Londyn, 16. kwietnia.

(§ EE.) Radio. — Agencja Reutersa podaje, że niema nadziei na porozumienie się pracodawców i rządu z robotnikami. Dziś prawdopodobnie wybuchnie strajk generalny.

L. GEORGE KONFERUJE.

Londyn, 16. kwietnia.

(EE.) W ciągu nocy ostatniej zgłosiła się do L. Georgea deputacja z 10 członków komisji parlamentarnej i odbyła z nim dłuższą konferencję w sprawie stanowiska rządu wobec strajku.

Wielki skandal prasowy w Niemczech.

Finansiera niem. dąży do zmonopolizowania prasy.

Lyon, 16. kwietnia.

(PAT) Dzienniki francuskie, a zwłaszcza „Petit Journal“, piszą o wielkim skandalu, świadczącym o korupcyi prasy w Niemczech. Potentat finansowy Hugo Stinnes, główny akcyonaryusz organu oficjalnego „Deutsche Allg. Zeitung“ i współwłaściciel wielu innych dzienników, zamierzał kupić agencję prasową „Dammert“, która obok agencji z powodu trudności finansowych a ku-

gencji Wolffa i Telegraphen-Union jest jednym z najważniejszych czynników prasowych niemieckich. Wpływ tej agencji na dzienniki prowincjonalne był wielki. Reprezentowała ona odłam niezależnej opinii, stojącej często w styczności z interesami wielkich przemysłowców, jak wspomniany Stinnes. — „Dammert“ zamierza sprzedać swoją agencję z zamiarem konsorcjum finansowe Strauss, Wolff i Berger. Nacyonalista Hug-

berg, zauszrik Stihnesa, poprzednio już traktował o kupno, właściciel jednak odmówił z powodów politycznych. Tymczasem okazało się, że ta nowa spółka jest również podstawiona przez Stihnesa. Wywołało to wielkie poruszenie w prasie niemieckiej, która sama przyznaje, że jakiego stopnia doszła deprawa-

cyła czytelników, mających decydujące wpływy na opinie publiczną. Znamiennym jest zwłaszcza głos „Welt - Bühne“, że wielcy przemysłowcy i finansjści chcą kupić wszystkie agencje prasowe, aby zmonopolizować dla swych celów egoistycznych całą prasę.

że na Lewandówce żyje 3000 gr.-katolików, prze-ważnie funkcjonariuszy miejskich, potrzeba im więc koniecznie cerkwi „na chwałę Bożą i carstwa Chrystusowego.“

Ciekawe jest przecież, skąd się wzięło na Lewandówce aż tylu „Rusnów magistrackich“, a przebywając codziennie we Lwowie, mają tutaj chyba podostatkiem cerkwi ruskich.

Magistrat zażądał od Komitetu budowy przedłożenia szkiców sytuacyjnych.

Urząd patentowy i naftowy przenosi się w końcu do Lwowa.

Warszawa, 16. kwietnia.

(EE.) W kołach rządowych omawiana jest sprawa przeniesienia całego szeregu biur ministerjalnych do miast wojewódzkich. Początek zrobi

ministerstwo handlu i przemysłu, które w najbliższych dniach przenosi państwowy urząd patentowy i naftowy — do Lwowa.

MIN. SAPIEHA WYJEŻDZA.

Warszawa, 16. kwietnia.

(Telef.) (m) Zapowiedziany od kilku dni wyjazd min. Sapięha do Paryżu i Rzymu nastąpi jutro w niedzielę. Min. Sapięha przewiduje, że nieobecność jego w Warszawie potrwa do 10 dni. Zastępować go będzie w ministerstwie spraw zagranicznych wiceminister Dębski.

KTO MA PRAWO DO ZIEMI?

Warszawa, 16. kwietnia.

(EE.) Prezes głównego urzędu ziemskiego wydał rozporządzenie o nadaniu ziemi żołnierzom WP. Prawo otrzymywania ziemi mają żołnierze, podoficerowie i oficerowie WP., oraz b. formacji polskich, którzy walczyli w obronie Ojczyzny nie mniej niż 4 miesiące. Pierwszeństwo mają kawalerowie „Krzyża Walecznych“ i „Virtuti Militari“ oraz wymienieni pochwalnie w rozkazach dziennych wojskowych.

OBCENNY STAN PARCELACYI.

Warszawa, 16. kwietnia.

(EE.) „Przegląd Warsz.“ dowiaduje się, że dotąd przeprowadzono parcelację i osadnictwo: przez urzędy ziemskie na 159.392 morgach, przez urząd osadniczy dzielnicy zachodniej na 15.000 morgach przez prywatne instytucje na 13.697 morgach. Prócz tego pójdzie na parcelację 210 000 morgów w b. Kongresówce, 60.000 morgów w dzielnicy zachodniej i 170.000 morgów w Małopolce. Prócz tego wiele ziemi idzie na parcelację wśród żołnierzy.

Wiadomości telegraficzne.

(PAT.) Prez. min. Witos wyjechał na krótki czas do Małopolski.

(Telef.) (m) Kandydat na reprezentantów Polski w Rosyi. Wymieniają obecnie na stanowisko posłów polskich w Moskwie i Charkowie pp. Patka i Szefelke.

(Telef.) (G) Partwie Czapiński i Czarnecki (red. „Robotnika“) wyjeżdżają w przyszłym tygodniu do Nowego Jorku, na kongres Związku socjalistów polskich, który w dniu 28. maja odbędzie się w Pittsburgu.

(PAT.) Senat gdański wręczył gen. Hakińskowi obywatelstwo polskie, który ma być przedłożony Lidze Narodów, a w którym senat zwraca się przeciwko zmianom konstytucji gdańskiej, żądanym przez Ligę Narodów.

(§ EE.) Radio. — Erywan w rękach bolszewików. Według doniesienia „Timesa“ bolszewicy zajęli Erywan.

O cerkiew ruską dla „Rusnów magistrackich“.

Lwów 17. kwietnia.

Komitet budowy gr. kat. cerkwi na Lewandówce pod Lwowem, zwrócił się do Magistratu lwowskiego z prośbą, popartą gorąco przez Komisytorz metropolitalny, odstąpienie mu 3 morgów gruntu miejskiego pod budowę cerkwi i plebanii.

Prośbę swą motywuje Komitet argumentem,

Należałoby przypomniać pismom ruskim i ich sprzymierzeńcom czeskim, że Rusini od szeregu lat starali się przez strajki robotnicze i masową wysyłkę robotników do Prus steroryzować i zniszczyć wielką własność polską, aby ją zawładnąć. To też zupełnie słuszną i sprawiedliwą jest rzeczą, że ziemię, których wobec uchwalonej ustawy agrarnej wielką własność nie może utrzymać w swych rękach, przechodzą w posiadanie właścicieli polskich zmuszonych brakiem ziemi do tulaczki za Oceanem. Niechaj Rusini kolonizują swoimi bohaterami stepy ukraińskie, a z pewnością ze strony polskiej nikt przeciw temu nie protestuje.

JERZY BANDROWSKI.

MÓJ KLUB.

Lwów, 17. kwietnia.

Wyobraźcie sobie człowieka, który, obudzony się, dla zaczerpnięcia pełną pierś powietrza leci galopem w najciemniejszy i najbardziej oddalony kąt piwnicy.

To jest właśnie mój klub i mój najfatalniejszy nałóg.

Jak tylko się zbudzę, pierwszą moją myślą jest: Czy przypadkiem nie spóźnię się do klubu?

Albowiem posiedzenia mego klubu odbywają się między ósmą a dziesiątą rano.

Gdzie?

Nazywa się to cukiernią, w rzeczywistości zaś przypomina katakumbę.

W cukierni tej, chasnej, dusznej i mrocznej, przez cały dzień „tłumią się“ masy młodych oficerów, elegantów i bardzo przystojnych a strojnych „reprezentantek płci żeńskiej“. Musiałem użyć tego banalnego określenia, ponieważ nie wiem, jak inaczej owe piękne damy nazwać. Cały ten „młody lud“ pije co jest do picia, zjada z niesłychanym apetytem ciastka, ćmi papierosy i wciąż szepcze a szepcze. O czym? Niestety, nie moja rzecz. Oczy — prawdziwe, niezrównane żywe kamienie wszystkich barw — błyszczą, usta, krojem przypominające idealny luk Amora, uśmiechała się a często składają się do pocałunku ostrogami, rzęki białe latają jak ciepłe kwiaty, i tak dalej i dalej, podniebne awanti, czarne nawet dalej, niżby się zdawało, że można. Pokazuje się jednak, że przecie można. A więc, — przyjemność po obu stronach — i szepcy, szepcy, których rezultaty w rzeczywistości są zno-

nie mądrzejsze i miłsze od naszych mądrych klubowych rozmów.

To — w dzień.

Ale rano jest względnie pusto. W cukierni siedzi zaledwo kilkunastu cichych, szarych maniaków nie mogących rozpocząć dnia bez pożarcia kilku co najmniej dzienników — zaś na samym końcu katakumby, w kącie najciemniejszym, najduszniejszym, najmroźniejszym i którego bezwarunkowo nigdy przewietrzyć nie można, czekają stoliki i krzeselka na członków mego klubu.

Tu muszę dodać, że z tego właśnie kąta widać całą cukiernię a na jej końcu wielkie wystawowe okno — jaśniejące światłością dzienną, codziennie inne, zmienne a barwne i przez które widać jedną z najładniejszych ulic lwowskich. Jest to jakby punkt świetlny i barwny zarazem — złoto słoneczne miesza się w nim z błękitem i różem poranku, czuje się w świetle odłask zieleni a czasem znów przygaśnięcie tej szklanej żrenicy zwiastuje posępność mglistego dnia. Na tem zmiennem tle nastroju kolorytu rysują się „klubowcom“ dobrze znane lecz zawsze miłe i kochane sylwetki znajomych typów — pochylonych nad gazetą cichych maniaków, wdzięcznie przegiętych lub wyprostowanych hardo panienek, oficerów z dłońmi przyklepionymi do bioder i z łokciami odchylonymi w tył małych dziewczątek, strojnych, kokietujących rozpuszczonymi włosami a stąpających jak baletniczek, ulanów, piechurów, „cywłłów“ i rozmaitych miejscowych oryginałów.

Ale żadna z tych figur do naszego „lokalu“ się nie zbliży. Wolno im chodzić po całej cukierni, tylko od miejsca gdzie stoi pewnie, niezmiernie zresztą niewygodne w eszadło, linii granicznej przekroczyć nie śmia.

Dawniej zdarzało się, że ten i ów nie poinform-

mowany, ośmielił się usiąść przy którymś z „klubowych“ stolików. Po pewnym czasie naraz spostrzegł, że siedzi w otoczeniu różnych szacownych dziwaków i oryginałów i oczywiście pojął nie mógł, dlaczego oni patrzą na niego z chłodną pogardą i nienawiścią. Czasem siadały w tym kącie jakieś Bogu ducha winne, albo i to nawet nie, panienczki — i natychmiast rozlegały się słowa mocne, jędrne, stare, „męskie“, do których jednak uszy niewieście nie przywykły. Delikatniejsi członkowie klubu protestowali przeciw tym brutalnym demonstracjom, ale sam prezes podjadzał, stanowczym głosem komenderując: — Płoszyć! Płoszyć! Płoszyć! — a co gorętszy „klubowiec“ wykrzykiwał:

— Ja muszę mówić! Co taka smarkuła ma do roboty w cukierni o dziewiątej rano! W łóżku powinna jeszcze leżeć a nie włóczyć się po kawiarniach!

W ten sposób zdobyliśmy sobie swój lokal. Dziś nikt obcy w godzinach klubowych na nasz teren wedrzeć się już nie śmie. Służba pilnuje i zaprzyjaźnione ze mną oryginały są w swej kłótcie zupełnie opseparowane od publiczności, wystawione, jak w menażeryi, na pokaz w całej swej nieopisanej krasie, a jeśli komuś, nie należącemu do klubu, zdarzy się w poświęcony kąt wtargnąć, to czapkę nabożnie trzyma w rękach, przeprosza, z góry zapowiada, że on „tylko na chwileczkę“, przeważnie nie chce usiąść, a jeśli — to nieśmiało przysiąda na brzeżku krzeselka. Zauważyłem, że niektórzy „cudzoziemcy“ wprost się nas boją i jak tylko członkowie klubu zjawiają się „in gremio“ — zmykają. Może nawet być, że mają nas za — ale mniejsza z tem. Przynajmniej nie jesteśmy skrupowani i możemy mówić, co i jak nam się podoba.

O LIKWIDACYJĘ RZĄDU U. N. R.

Organ ukr. soc. demokracji „Wpered“ występuje coraz jawniej przeciw rządowi Ukr. N. R., zachęcając rządy bolszewickie na Ukrainie. W ostatnim wydaniu (Nr. 42) — powołując się na komunistyczne pismo „Nowyj mir“, stwierdza dążenia do ukraińzacji wszelkiego życia na Ukrainie, a osoba, która przybyła niedawno rzekomo z Kijowa, oświadczyła „Wperedowi“, że Petlura niechaj nie pokazuje się na Ukrainę, bo wywoła reakcję.

Równocześnie pismo to notuje głosy prasy wszechpolskiej przeciw rządowi Petlury i kończy je następującą uwagą: „Likwidacja petlurowszczyzny w Polsce będzie epilogiem tej polityki ukraińskiej, która wierzyła, że przy pomocy Polski można wyzwolić naród ukraiński z socjalnej i narodowej (?) niewoli i stworzyć samodzielne, demokratyczne państwo ukraińskie“.

SYMPATYCZNE WSPOMNIENIA.

„Wpered“ zali się, że 12. kwietnia b. r. minęła bez żadnego wrażenia rocznica morderstwa „młodego studenta“ Mirosława Siczynskiego, dokonanego na osobie b. namiestnika hr. Andrzeja Potockiego.

POSZUKIWANIE ZA ŚWIADKAMI

Dzienniki ruskie umieszczyły następujące ogłoszenie: „W sprawie ks. Juryka. Adwokat Dr. J. Holubowski, Lwów, ul. Dominikańska t. 11, prosi byłych uczniów ks. Dra Stefana Juryka, szambelana papieskiego i b. katechety gimnazjum bernardyńskiego (specjalnie uczniów polskiej i żydowskiej narodowości), którym dobrze (!) znany charakter i działalność ks. Dra Juryka, ażeby zechcieli podać adresy swoje w najbliższych dniach“.

Dla informacji dodajemy, że przeciw ks. Dr. Jurykowi ma się odbyć w najbliższych dniach rozprawa karna o zbrodnię zdrady stanu.

Klub ten nie nazywa się i nie posiada statutu. Mimo to doskonale wiemy, kto jest jego członkiem a kto nie. Wyborów nigdy nie było, ale prezesa i wydział mamy. Mamy członków stałych i gości. Wiemy, którzy są „gośćmi“. Czasami słychać, jak prezes mówi: — Przepraszam panów, ale to sprzeciwia się statutowi — i aczkolwiek nie wiemy, jak „statut“ wygląda, czujemy, iż to „coś“ istotnie mu się „sprzeciwia“. Pod tym względem prezes zawsze ma rację.

Za to klub może się poszczycić swą historią. Powstał mianowicie — o ile się nie mylę — w zime roku 1914-go to znaczy, że początkami swymi sięga zamierzchłych początków Wielkiej Wojny. Powstał z potrzeby umysłu i serca — różni ludzie różnych orientacji lecz jednej i tej samej idei ustalali w nim swe poglądy. Czasami znali przedstawicieli tej to tamtej orientacji — ale klub trwał i na powrót swych członków czekał, wiedząc, że informacje, jakich od nich zasiągnie, będą pierwszorzędne. „Klubowiec“ mógł wracać przez lądy i oceany — kiedy wysypał wszystkie swe nowinki, powracał do swej stałej czynności klubowej, mianowicie do picia czarnej kawy i uraganu najbliższym towarzyszom. Zdarzało się rozmaicie — ale ani w czasie inwazyi ukraińskiej ani podczas najgorętszych dni walk z bolszewikami klub swych posiedzeń nie przerywał.

Rozumie się, że ludzie z takim uporem odbywający swe „sesye“, muszą być oryginalni. Jednakże zaznaczyć trzeba, że rozmowy ich dotyczą zawsze wyłącznie spraw — państwowych, narodowych, społecznych. Lwów nie wie może nawet, że w tym zakątku cenniejszej i dusznej kulturalny rodzą się czasami opinie bardzo a bardzo poważne, jako że ta gromadka oryginalów, to u-

Walka o lokal.

W OBRONIE PRAW LWOWSKIEGO INSTYTUTU TECHNOLOGICZNEGO.

Lwów, 16 kwietnia.

W dzisiejszych czasach katastrofy mieszkaniowej obraz częściej bywamy świadkami poważnych zatargów, których obiektem jest bądź to mieszkanie prywatne, bądź lokal przeznaczony na pomieszczenie instytucji publicznej. W epoce dzwoliwionych rekwizycji mieszkań, zwyciężącą w takim zatargu bywa zwykle ten, kto ma większe poparcie u miejscowej władzy, tem więcej, że ustawa o Ochronie Lokatorów uznająca jak wiadomo tylko tzw. fakta dokonane, trzyma zawsze stronę tych, którzy — bez względu na to jakim sposobem się stało — są aktualnie właścicielami danego mieszkania.

Podobną sprawę o tyle drażliwą, że rozgrywającą się pomiędzy dwiema na równi, z pozoru, użytecznymi instytucjami publicznymi, chcemy poruszyć poniżej: Z początku zeszłego roku lokal Instytutu Technologicznego przy ul. Boudlana 5, zniszczony i zajęty przez biwakującą tam MSO., został uwolniony i oddany w posiadanie Polsko Amer. Komitetowi Pomocy Dzieciom. Instytucja ta, jak nazwa głosi, o filantropijnem z gruntu założeniu, znalazła się tam jednak na mocy ogólnie panującego wtedy nieładu, dość bezprawnie, ale gospodarze Instytutu nie czynili z tego kwestyi, tak długo, dopóki nie wchodziło to w kolizję z interesami tej ważnej placówki ekonomicznej i kulturalnej naszego kraju. Z chwilą jednak, gdy z różnych względów okazała się gwałtowna potrzeba rozszerzenia lokalu, zajmowanego przez agendy Instytutu, kierownictwo tego wszczęło kroki, celem usunięcia z gmachu, zupełnie nie z przeznaczeniem tegoż nie mającej wspólnego, instytucji, która zajmuje siedm kolosalnych i bezwzględnie grubo więcej na kształcenie fachowe, niż na magazyny prowiantów, nadających się sal.

W tym celu Instytut technologiczny interweniował kilkakrotnie u ówczesnego komendanta miasta pułk. Lindy, który przyrzekł przy najbliższej sposobności uwolnić zajęte przez P. A. K. P. D. mieszkanie i oddać je do dyspozycji Instytutowi. Na żądanie zaś dyrekcji Instytutu aby, dla umotywowania chociażby takiego chwilowego zajęcia lokalu przez Komitet Dzieci, wręczyła temuz rozkaz rekwizycyjny, potwierdzający pra-

zeni, profesorowie, dziennikarze, wyżsi urzędnicy, literaci, malarze — ludzie dużo wiedzący, a których cała rozkosz polega na wymianie i uzupełnianiu informacji. Przeżyli oni niejedno i niejedno widzieli — a teraz sądzą sprawy „miasta i państwa“ rozumem wnikliwym i zawsze roznamienionym — właśnie tak, jak różni mniej lub więcej wybitni filozofowie pod portykami gwarnego rynku ateńskiego.

Za to wehemencya polemik osobistych ma ten specjalny czar i urok, który bezwarunkowo wymaga odseparowania klubu od publiczności. Rozgrywają się stare boje, lecz wyzwiska, przypominające polemik dyktorów lub uczonych z komedyi Moliera, złośliwość pryska jadem lub kostnieje w maskę zimnej pogardy. Słyszałem raz, jak jeden wielki uczoney zadzwiał z drugiego, który właśnie się rozindyczył:

— Oho, profesorowi woda już w głowie kipi, zaraz zacznie gwizdać!

Ale tego nikt do serca nie bierze. To są słowa, słowa konieczne dla ulżenia sercu.

A nad rugi dzień, po kłótni znowu pojawiają się w klubie poważni, uroczyści, niemal sztywni i znowu rozpoczynamy swe nieskończone dyskusye o wszystkim i o niczem.

Trochę dalej maniacy ze skupieniem trawią wstępne artykuły wszystkich porannych dzienników, w skombinowanym pół-świecie pojawiają się coraz nowsze i lczniejsze sylwetki słodko do ciastek i oficerów uśmiechniętych młodych, wyspanych, ładnych kobiet a w głębi przedudnem światłem rozżarza się za oknem wystawowym nowy dzień i migają figury ludzi, którzy o naszym klubie nie wiedzą..

wo do zajęcia tego mieszkania, Komenda miasta tego nie uczyniła, dając tem samym dowód, iż nie jest w prawie do przeprowadzenia rekwizycji w gmachu, mającym tak wybitnie kulturalne i społeczne znaczenie.

Wobec rozpoczęcia na szerszą skalę akcji, zakreślonej statutami Instytutu, tenże zwrócił się obecnie raz jeszcze do Komendy, a następnie do Prezydium miasta w tej sprawie, prosząc, o wyznaczenie dla P. A. K. P. D. odpowiedniego lokalu gdzieindziej, a nadto uwiadomił Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, oraz Ministerstwo Przemysłu i Handlu o całej sprawie, prosząc o interwencyę. Rezultatem tego było, że jakkolwiek Magistrat (Oddział kwaterunkowy) proponował Komitetowi Pomocy Dzieciom rozmaite lokale, ten jednakże wszystkie propozycye odrzucał, nie godząc się na opuszczenie wygodnych sal Instytutu technologicznego.

W obecnej chwili sprawa zajętego prawem kaduka lokalu w gmachu przy ul. B. urlanda, staje się tembardziej aktualną, że Ministerstwo Kultury i Sztuki zamierza w najbliższym czasie — jak wiadomo — urządzić Wystawę Sztuki Dziecka, wybrawszy jako najodpowiedniejszy temu celowi lokal Instytutu technologicznego. Pomimo nowych zabiegów i nowych propozycji ze strony Magistratu, Komitet Pomocy Dzieciom względnie jego kierownicy, ani myślą ustąpić, a obecny Komendant miasta nie jest w możności rzucić swej ingerencji, gdyż Komitet nie podlega władzom wojskowym i zdaje się, że całą sprawę trzeba będzie oprzeć o sąd.

Nie zabieralibyśmy głosu w tej kwestyi, gdyby nie to, że zwłoka w załatwieniu jej przynosi wielkie szkody dla społeczeństwa, powstrzymując ekuiteczność pracy Instytutu, podczas, gdy dla samego Komitetu Pomocy Dzieciom sprawa przy której ulicy on się mieści, jest, a raczej powinna być zupełnie obojętna. Nie idzie bowiem przecie o komfort i wygodę panów dyrektorów, tylko o pomoc dzieciom, które będą równie dobrze odżywione, czy z tego, czy z owego locum otrzymają owe produkty. Rzecz główna tylko, aby te produkty w istocie do nich dochodziły, gdyż — jak to już znalazło kilkakrotnie echo w prasie — za kulami Komitetu nie zawsze i nie wszędzie jest w porządku.

Przedstawiamy zatem rzecz powyższą oceniamy opinii publicznej, w nadziei, że może jej głos, bardziej niż starania Komendy miasta i Magistratu, po trafi trafić do przekonania upartym lokatorom.

Z Banku ziemian.

Bilans Banku Ziemian za rok 1920. — Podwyższenie kapitału zakładowego do 60 milionów. — Zmiana statutu. — 50.000 marek na rzecz uchodźców z za Zbrucza. — Przyszłość Banku Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Lwów, 17. kwietnia.

Bank Ziemian odbył wczoraj walne zgromadzenie w gmachu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przy ul. Kopernika 4. Po zagajeniu obrad przez przewodniczącego rady nadzorczej hr. Stanisława Badeniego, dyr. Rozwadowski przedłożył sprawozdanie dyrekcji za rok ubiegły. Imieniem komisji rewizyjnej dyr. Tow. Kred. Ziemskiego p. Adam Konopka przedstawił bilans za rok 1920 w następujących cyfrach:

Stan czynny: Gotówka mk. 174.527'27, papiery wartościowe i udziały 1.031.168'—, pożyczki wekslowe 4.387.783'—, dłużnicy 23.145.802'84, zaliczki 1.600'—, koszta założenia 200.531'40, kasa depozytów obcych 1.348.720'61, razem marek 30.290.133'12.

Stan bierny: Kapitał akcyjny mk. 2.800.000'—, wkładki na rachunek bieżący 1.466.459'58, wkładki na książeczki oszczędności 1.235.391'71, wierzyciele 22.840.543'31, rachunek przechodni 20.873'32, depozyty obce 1.348.720'61, zysk za rok 1920 578.144'59, razem marek 30.290.133'12.

Straty: Koszta administracyjne mk. 897.814'32 amortyzacja kosztów założenia 50.132'85.

Zyski: Odsetki mk. 528.967'61, prowizye 997.124'15, razem marek 1.526.091'76.

Bilans zatwierdzono i udzielono dyrekcji absolutorium. Następnie uchwaliło walne zgromadzenie wnioski co do rozdziału zysku, z czego

50.000 mkł. przeznaczono na rzecz pomocy dla uchodźców z za Zbrucza.

Wiceprez. Tow. Kred. p. Przybysławski przedłożył wnioski co do zmiany statutu, które przyjęto.

W myśl tych wniosków podniesiono kapitał zakładowy do 60 milionów marek. Mowca podniósł d datnie znaczenie uchwaly w kierunku sfinansowania Banku Ziemi i Towarzystwa Kredytowego Ziemi, gdyż sprawy kasowe Tow. obejmie Bank, przez co członkowie będą mieli możność uzyskać tańszy kredyt w chwili zaciągania pożyczek, przy eskoncie promes itp.

Wybór uzupełniający członków rady nadzorczej w miejsce śp. M. ysy Rosochackiego i ustępującego p. Aleksandra Dajoskiego oddłożono do najbliższego walnego zgromadzenia. Jako delegatów, którzy udadzą się do rządu w sprawie zmiany statutu wybrano dyr. Rozwadowskiego, p. Konopkę i hr. Koziebrodzkiego. Upoważniono radę nadzorczą do rozpoczęcia kroków w kierunku nowej emisji akcji, w końcu wybrano ponownie do komisji rewizyjnej pp.: Zbigniewa Horodyskiego, dr. Ludwika Smoleńskiego, Adama Konopkę i Edmunda Bilińskiego.

Przewodniczący hr. Baden zamknął zgromadzenie polecając przyszy Bank Towarzystwa Kredytowego ziemianom, jako pomoc i ostoję we wszystkich zapotrzebowaniach, tak przy oddodowie jak i sprawach bieżących, oraz zapowiedział, że najbliższe walne zgromadzenie odbędzie się po zatwierdzeniu przez rząd statutów, które wspólnie z Tow. kredytowym zostały ułożone.

Kronika telegraficzna.

(PAT.) Ciągnięcie milionówki. We wczorajszym ciągnięciu milionówek wygrana padła na numer 2.076.185 posłany do P. K. K. P. w Krakowie.

(PAT.) 19 kilometrowy tunel. Donoszą z Genewy, iż przewiercono drugi tunel Simplon wynoszący 19.500 metrów.

(PAT.) Ogólny krajowy zjazd zwołały pod hasłem walki z drożyzną z inicjatywy Lig. antybolszewickiej, odbył się w Warszawie 14 i 15 bm.

(§ EE.) Radio. — Uczczenie Skłodowskiej. — 28. kwietnia odbędzie się w Operze paryskiej uroczystość celebry uczczenia p. Curie-Skłodowskiej

(PAT.) Zjazd naukowo-społeczny. W dniach 18 i 19 bm. odbędzie się w Warszawie zjazd nau-

kowo-społeczny przedstawiciel wszystkich kół rolniczych i słuchaczy wyższych uczelni Rzeczypospolitej polskiej.

KRONIKA.

Repertua teatru miejskiego

Niedziela 17. kwietnia o 3.30 pop.: „Miód kasztelański“.

Niedziela 17. kwietnia o 7 w.: „Ewa“.

Poniedziałek 18. kwietnia o 7 w.: „Madame Butterfly“.

Wtorek 19. kwietnia o 7 w.: „Incognito“.

Środa 20. kwietnia o 7 w.: „Twarz i maska“ — nowość.

Czwartek 21. kwietnia o 7 w.: „Twarz i maska“.

Piątek 22. kwietnia o 7 w.: „Manewry je-sienne“.

Sobota 23. kwietnia o 3.30 pop.: „Miód kasztelański“.

Sobota 23. kwietnia o 7 w.: „Madame Butterfly“.

Niedziela 24. kwietnia o 3.30 pop.: „Lalka“.

Niedziela 24. kwietnia o 7 w.: „Twarz i maska“.

Z uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Dowództwo miasta i placu Lwów udzieliło Rektoratowi Uniwersytetu odpis pisma Oddziału III. Sztabu Ministerstwa spraw wojskowych, zawładaniającego, iż podania o odkomenderowanie na wyższe studia w kraju tych oficerów, którzy nie byli ogłoszeni w „wykazach odkomenderowanych“, pozostaną na razie w Oddziale III. Te podania po uzupełnieniu przez oficerów brakującymi dokumentami, będą ponownie rozpatrywane przed odkomenderowaniem w roku szkolnym 1921—1922. Do podań załączyć lub dośłać należy: 1) kartę ewidencyjną, poświadczoną opinią dowódcy; 2) zaświadczenie wyższego Zakładu o przesłuchanych semestrach; 3) zobowiązanie do 3-letniej służby za każdy rok studyów.

Z Polskiego Towarzystwa Przyrodników

im. Kopernika. Posiedzenie naukowe Oddziału lwowskiego odbędzie się 19. bm. o 6 w. w sali Instytutu Geologicznego Uniwersytetu — ul. Długosza 8. Na porządku dziennym: 1. Odczyt prof. Dra Adama Maurizio „Początki rolnictwa, teorye i fakty“; 2. Luźne komunikaty“.

X. Degrange, słynny francuski działacz i mowca, który wygłosił niedawno dwa odczyty w Warszawie, przyjęte z wielkim aplauzem, przybędzie do Lwowa 17. bm. i w dniach najbliższych wypowie wykład w Kasyntie i Kole Fil.-art.

(mg) **Z zielonego karnawału.** Cieszyć się podlotki i nie-podlotki! W salach Kasynta wojskowego czeka was dziś świetna zabawa na „Podwieczorku. Ochrony Ziemi“, który trwać będzie od g. 6 wieczorem do czasu nieograniczonego. Wiadoma bowiem rzecz, że najszczytniej i najweselsiej ubawić się można nie na oficjalnych balach, ale tam, gdzie nie obowiązuje uroczysty Irak, ani strojna suknia, tylko humor i ochota do tańca. Dla leniwszych lub poważniejszych gości będzie i inna atrakcyja: — produkcye artystyczne. Smakoszkie zaś znajdą w bufecie moc doborowych specyjalów. Więc każdy może być zadowolony i grosza zapewne nie pożaluje, gdyż, bawąc się, przyczyni się równocześnie do powiększenia funduszu na zagospodarowanie zagród dla inwalidów.

Roczny kurs seminarjalny dla zdemobilizowanych lub bezterminowo urlopowanych wojskowych rozpoczął się w kwietniu w państwowem Seminarjum naucz. męsk. w Tarnopolu. Nauka bezpłatna. Dyrekcyja przyjmie jeszcze kilkunastu kandydatów, warunki przyjęcia: kilka klas szkoły średniej lub Seminarjum nauczyc.

Komitet opieki nad Żołnierzem Polskim składa gorące podziękowanie Polakom Towarzystwu Budowlanemu za dar w kwocie 40.000 mkł., ofiarowany na cele powyższego Komitetu.

Ze spraw zawodowych funkcyjaryusz wyższych uczelni. Dnia 10. bm. odbyło się w sali kwestury Politechniki zebranie urzędników, podurzędników i oficjantów Uniwersytetu Politechniki wraz z Zakładami roln. w Dublanach i Akademii weterynaryj, celem u-

47
VILES de GASTYNE et GERARD BOURGEOIS
SYN NOCY.

POWIEŚĆ KINEMATOGRAFICZNA
tłumaczyła z francuskiego Zofia Lewakowska.
(Ciąg dalszy).

V.
Układając naczynie na bufecie, Ewa wydała uagle lekki okrzyk.
Teddy z kodakiem, przewieszonym przez ramię, podkradł się na palcach i kokieterynie ujął ją w pól.
— Nareszcie sami!
— Puść mnie pan! — rzekła z uśmiechem.
Lecz Teddy był coraz bardziej przedsiębiorczy i natarczywy.
— Albo mnie pocałujesz, albo nie puszczę — mówił.

Ewa bronila się, lecz bardzo słabutko, a jej obronne ruchy były raczej kokieterya. Lecutko uderzała po rękach obejmujących jej kbić. wyginała się zalotnie, uwydatniając tembardziej gejękosc i harmonię swych pięknych kształtów.
Nakoniec ulitowała się i przyjęła mniej opo na postawę, szaleńcowi udało się dogięgnąć twarzy dziewczyny i na brumatnym jak olwka, policzku złożyć li laśliwy i nieco za szybki pocałunek.
Wtem dala się słyszeć akropoie przekleństwo; nie zrozumiał że Teddy, lecz odczuł cala tazo wyrazistość. Jednocześnie na ramieniu jego spoczęła

reka strasznie ciężka i brutalna i zakolysala nim, jak listkiem.
Jednym susem Ewa cofnęła się w tył.
Teddy ogromnie gętki i zwinny, zręcznym ruchem wyslizgnął się i stanął oko w oko z Dickiem, purpurowym od wścieklej zazdrości.
Wtej samej chwili na progu oberży ukazała się gromadka ludzi. typy iście z pod ciemnej gwiazdy.
Teddy poczuł na sobie wężnienie Ewy.
Właściwym sobie ruchem schwycił aparat fotograficzny i z całym spokojem zwrócił go w stronę dziwnych przybyszów. W tej samej chwili Dick rzucił się na niego jak dziki zwierz.

Teddy zręcznie przechylił się w bok i uniknął ciosu, poczem porwał ze stołu szklanke i cisnął nią w twarz olbrzyma. Ten wyjąc z wściekłości, opuściwszy głowę, rzucił się ponownie na rywala.
Reporter przybrał klasycznie bokserską, wy-czekującą poze. Nagle zachwiał się bandyta pod wpływem silnego uderzenia w szczekę i upadł w ramiona towarzyszy, dla których zapasy zdawały się być dzwnie rozkoszonym spektaklem.
Rozpętało się cale plekło krzyków i wrzasków, pischala c enki głos Ewy; darła się w niebogłoso, blagając, by zaprzestano tej dzikiej walki.
Raptem otwały się gwałtownie pchnięte drzwi oberży i ukazał się Syn Nocy, mając przy boku starego Hoggara.
— Hańba wam! — krzyknął — wszyscy przeciwiw jednemu! Podii!
Dick Czerwony porwał się groźnie... lecz poskromiony zimnem spojrzaniem Syna Nocy zaciśnał tylko ręce i wrzasnął.
— Czy ty zawsze musisz mi wlażyć w drogę? Pocz się mieszasz w nieswoje rzeczy?

Wyniosły i pogardliwy odwrócił się Syn Nocy i skierował ku towarzyszom Dicka. Ulegając jego przemożnemu wpływowi zblizyli się zwolna. Tonem pełnym spokoju i godności, która tak wyróżniała go od innych i zyskiwała mu mię powsechny, odezwał się Syn Nocy:
— Człowiek ten był moim wężniem. Złoty, okup i odtąd życie jego jest święte! Pamiętajcie o tem!
Rozległy się przyzwalające szmery.
Zawyl Dick rozszalały i cisnął przekleństwo. Widząc jednak zachowanie się pełne poddania i przesadnej jakiejś czei tych, którym przeciw był wodzem, wybiegł z izby, wołając:
— Znajde ja ciebie, przekleuty mlókoscie! Teraz między nami rozprawa, na życie i śmierć!

VI.

„A więc to Tuareg ten ładny chłopiec? myślał Teddy, patrząc z zachwytem na swego zbawce. Nie byłbym przypuszczał. W każdym razie dzieła sztuka! Co za oczy! jakie władcze spojrzanie, co za maniery! Z tem wszystkim o wiele większy pan niż ten kochany książę de Villares. A te obwiesie, które tylko co chciały mnie zamordować, raptiem wobec niego zachowały się jak grzeszni chłopczyki wobec nauczyciela... To ciekawe... ciekawe!... A to dopiero tematy do artykułów! Za źniwo!...
Szukał wzrokiem Ewy, by podzielić się z nią wrażeniami, lecz jej nie dostrzegł. Tymczasem Syn Nocy spokojnym głosem wydawał rozkazy. Sądząc ze spojrzeń kierowanych w jego stronę, Teddy wynioskował, że to o nim mowa.
(C. d. n.)

Półmilionowe oszustwo przekazowe.

Udaremniony częściowo zamach na Skarb państwa.

Lwów, 17. kwietnia.

Przed kilku miesiącami pojawiło się w tutejszym głównym urzędzie pocztowym kilka przekazów załączkowych

na posyłki nadane za pobraniem, które jednak nie zostały wypłacone, gdyż okazało się, że były i to bardzo niezgrabnie podrobione.

Miejscem nadania owych przekazów były okoliczne urzędy pocztowe, a główny urząd pocztowy we Lwowie zadowolili się udaremnieniem oszustwa, którego sprawcą był niewątpliwie osobnik, obznajomiony z manipulacją pocztową, który miał przystęp do pieczętek i do ekspedycji przekazów i mógł „sobie poradzić“ przy podejmowaniu kwot, na jakie przekazy opierały.

Ten względnie szczęśliwy przebieg pierwszej próby nakłonił sprawcę czy też sprawców do podjęcia drugiej, którą naraził Skarb Państwa

na półmilionową stratę,

a jak śledztwo, prowadzone przez radcę pocztowego Kostyszyzna wspólnie z policją, ujawnia, narazić mógł i na milionowe straty.

Bo dno we środę 13. bm. zjawiała się w oddziale kasowym głównej poczty pewna dama po okłód

50 przekazów po 10.000 mk.

czyli na kwotę 500.000 mk.

Na żądanie funkcjonariuszki pocztowej, by, stosownie do przepisów, adresatka udowodniła tożsamość osoby, okazała Okońska (oto jej nazwisko) paszport legalnie wystawiony. Nadto potwierdziła jej tożsamość jakiś osobnik, który w mundurze służby pocztowego nagle się zjawiał, a w dodatku i stwierdzenie kradzieżki Ederówny, zajętej w innym oddziale pocztowym, usunęło wszelką wątpliwość funkcjonariuszki pocztowej co do osoby adresatki, której też wydała konsygnację wraz z przekazami do podpisu i podjęcia w kasowym oddziale pieniędzy.

Po podjęciu Okońska znikła.

Dopiero przy rewizji starszy urzędnik poznał, że

przekazy są sfalszowane.

Zawiadomiona o wypadku Dyrekcja poczt wstąpiła na dochodzenie radcy pocztowego Kostyszyzna, który ustalił, że wielką część

winy ponosi 24-letnia Ederówna,

która była pomocną przy stwierdzeniu tożsamości oszustki. Ederówna, przesłuchana przez r. Kostyszyzna i organy policyjne, początkowo wypierała się wszelkiej winy, gdy aloci jej uduchowiono, że w jednym z urzędów pocztowych kupiła 100 przekazów i marki po 60 mk. (a tak emi są opłacone przekazy), gdy nadto przeprowadzona u niej rewizya wydała bardzo pomyślny wynik, gdyż znaleziono u niej 400.000 mk., wówczas przyznała się do udziału w oszustwie.

Śledztwo, bardzo energicznie i celowo prowadzone wykryje zapewne i osobę, która jako Okońska, mieszkająca rzekomo przy ul. Szptyckich l. 10, zjawiała się po odbiór pieniędzy i podjęła je, ustali też niechybnie i osobę podurzędnika, który jak „Deus ex machina“ zjawiał się w krytycznej chwili, by jako pocztowiec potwierdzić tożsamość jej osoby.

Ilość kupionych w urzędzie pocztowym w Namiestnictwie przekazów wskazuje na to, że zamierzone było dwukrotne ograbienie Skarbu Państwa na okragty milion mk., że tedy Ederówna miała chęć zostania milionerką kosztem Skarbu Państwa, z którego ojciec jej — podurzędnik pocztowy — i sama, pobierała płace.

Z teatru. W najbliższym czasie ukaże się na naszej scenie 3-aktowa komedia Luigi Chiarelliego p. t.: „Twarz i maska“. Sztuka ta chwyciła wszystkie europejskie sceny, zdobywając sobie nlebywale powodzenie, a to dzięki swym wielkim walorom scenicznym — oryginalnemu ujęciu tematu i ciekawej psychologii swych głównych postaci. Rzecz dzieje się nad jeziorem Como i czar tego jednego z najbardziej uroczych zakątków ziem włoskiej unosi się nad całą sztuką. Główną rolę kreować będzie dawno niewidziany na naszej scenie, a obecnie przez nową dyrekcję znów pozostający ulubieniec lwowskiej publiczności p. Stefan Michulowicz. Piękna dekoracja według projektu p. Jarockiego przyczyni się niezawodnie do powiększenia zainteresowania, które nowość ta napewno wzbudzi wśród publiczności.

Przed kilku miesiącami pojawiła się w

dla oskarżonych przeważnie obciążając. obrońcy oskarżonych zaproponowali zawezwanie świadków na fakt, że żandarmerya celem wymuszenia była oskarżonych; trybunał jednak temu wnioskowi odmówił, albowiem zeznania zaprzysiężonych funkcjonariuszy mówią o czemś wprost przeciwnem.

Na tem zakończono postępowanie dowodowe, poczem zabrał głos prokurator Laskowski, który w półgodzinnej rzeczowej mowie starał się udowodnić winę oskarżonych. Po nim zabrał głos obaj obrońcy adw. dr. Merunowicz i dr. Janiewicz

Po półgodzinnem resumé przewodniczącego, sędziowie przysięgli udali się na naradę, poczem nastąpił wyrok. Pytanie główne o zbrodnię morderstwa co do Bałki potwierdzili sędziowie 12 głosami „tak“, zaś pytanie główne co do Kuliewycza, potwierdzili 10 głosami „tak“ i dwoma „nie“. Na tej podstawie trybunał skazał Iwana Bałkę i Włodzimierza Kuliewycza za zbrodnię morderstwa

na karę śmierci przez powieszanie, z zastosowaniem dekretu amnestyjnego. Obaj obrońcy wnieśli zażalenie nieważności.

DOMOROSŁY BOLSZEWIK PRZED SĄDEM.

Lwów 17. kwietnia.

Stefan Turkacz, lat 27, gr. kat., zarobnik, zamieszkały w Łukowie, wstąpił w lecie 1920 r. w Sokalu do armii bolszewickiej i walczył tam przeciwko wojskom polskim, czem przedsięwziął działania zmierzające do oderwania części kraju od Państwa Polskiego, oraz do sprowadzenia lub powiększenia niebezpieczeństwa dla tegoż Państwa z zewnątrz.

Czynem tym popełnił Turkacz zbrodnię zdrady głównej z par. 58 c. i 596 mk., i o tę zbrodnię oskarżony, stanął wczoraj przed sądem przysięgłych.

Oskarżony bronił się tem, że uciekł przed sąsiadem, podejrzującym go o spowodowanie u niego rekwizycyi paru koni przez jakiś polski oddział, w obawie, by ten nie skarżył się wobec władz bolszewickich i by bolszewicy nie pociągnęli go za to do odpowiedzialności. Przy wojsku bolszewickim służył w trenie.

Na wniosek obrońcy, trybunał odroczył rozprawę, celem zbadania stanu umysłowego oskarżonego.

Trybunałowi przewodniczył radca Dworzak, oskarżał prokurator Görtler, bronił adw. dr. Thumia.

PRZEKUPSTWO W ROHATYNIE.

Uwalniający wyrok.

Lwów 17. kwietnia.

Wczoraj odbył się dalszy ciąg przerwanej we czwartek rozprawy, przeciwko kupcowi Wolffowi We sbraunowi oskarżonemu o przekupstwo urzędnika. Po przesłuchaniu kilku świadków, przewodniczący zamknął postępowanie dowodowe. Po wywodach prokuratora, zabrał głos obrońca adw. dr. Grek, który nader rzeczowo, udowodniał niewinność swego klienta. Po przeszło godzinę trwającej naradzie, przewodniczący radca Fida, ogłosił wyrok uwalniający od winy i kary. Prokurator wniósł zażalenie nieważności.

Z sądu wojskowego.

BEZPRAWIA SIERZANTA.

Lwów, 17. kwietnia.

Przed trybunałem pod przewodnictwem mjr Kowalewskiego, stanął wczoraj sierż. Karol Biernat komendant posterunku weterynaryjnego w Witkowie, oskarżony o to, że mając obowiązek przyareszłowania Hersza Wenera i Abrahama Bałdosza, podejrzanych o przemyślnictwo niegarbowanej skóry, zwolnił ich za pobraniem łapówki w kwocie 1000 marek. Gdy następnie żona Wenera, chciała zrobić doniesienie na Biernata, ten zagroził jej pobiciem i zastrzeleniem jej męża.

Po przeprowadzonej rozprawie, która wykazała winę oskarżonego, trybunał skazał go na karę ciężkiego więzienia przez cztery lata.

Koniokrady strzelają do policyi.

Lwów, 17. kwietnia.

(!) Szajka koniokradów operująca w okolicach Lwowa, skradła przed trzema dniami na szkodę pani Rotterowej w Wolkowie parę koni. Wczoraj nagle ranem znowu, prawdopodobnie ci sami sprawcy skradli z tej samej stajni drugą parę koni. Zawiadomiona policja państwowa, zarządziła natychmiastowy pościg za sprawcami kradzieży. Dopędzono ich pod Słoniwem. Koniokrady poczęli się bronić do tego stopnia, iż

przyszło do wymiany strzałów

z policją. Sprawcy porzucili konie, a sami zbiegli unosząc ze sobą

jednego rannego,

podczas wymiany strzałów t. warzysza.

Tajemniczy strzał w nocy.

Kto zastrzelił parobka? — Dwaj uczestnicy wyprawy nocnej pod kluczem. — Czy nie kobiecy?

(Od naszego żółkiewskiego korespondenta.)

Żółkiew, w kwietniu.

(n.) Korespondent Wasz dowiaduje się, że we wsł Derewnia, powiat żółkiewski, wybrało się tymi dniami trzech parobków wiejskich porą nocną na terytoryum dworskie, gdzie dobrał się do stery siana, pragnąc ją rozgrabić.

Gość był własn e zajęci zgartywan iem siana ze stogu, którem ostatecznie nie bardzo by się

byli obłowili, gdy wtem padł, niewiadomo czwiał ręką skierowany

wystrzał karabinowy,

który ugodził Kuźmę Malyka w plecy i utkwil w jego piersi.

Nieszczęsny zaledwie tylko zdołał się przed proboszczem miejscowym wypowiedzieć, poczem wyzionął ducha.

Następnie dwóch uczestników fatalnie nieudanej imprezy a to: Hryna Pencaka i N. Lachodę z Derewni odstawiła policja państwowa do aresztów Sądu powiatowego w Mostach Wielkich.

Dochodzenia, wdrożone celem wykrycia sprawcy strzału, nie wydały na razie rezultatu.

Ne stwierdzono również na razie czy bezposrednim motywem ekskursyi nocnej parobków derewińskich była chęć zdobycia małej stosunkowo ilości siana, o problematycznej w każdym razie wartości, czy też — jak przypuszczają — w grę tu wchodzi jakaś awantura losna, której osą była nieznana bliżej niewiasta. Cherchez la femme!

Z SALI SĄDOWEJ.

BESTYALSKI MORD 3 JEŃCÓW POLSKICH.

Mordercy skazani na karę śmierci przez powieszanie.

Lwów, 17. kwietnia.

Wczorajsza rozprawa rozpoczęła się przesłuchaniem dalszych świadków, którzy zeznawali

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, Lwów, Sokoła 4

OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEŃ otwarty przez cały dzień do godz. 7 wieczorem bez przerw.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY „GROTTGER”, Lwów, Akademicka 5.
 awiadamia Szan. Publiczność, że już otworzył **DZIAŁ PORTRETOWY i POWIĘKSZEŃ.** —
 Za podobieństwo i artystyczne wykonanie (od 400 mkp. począwszy) bierze pełną gwarancję.

Obrona Lwowa!

Książka zawiera szereg portretów dowódców i ilustracji z walk armii ochotniczej. — Opis bohaterskich bojów przed najazdem bolszewizmu.

Cena książki 360 Mk. na wstanie 600 Mk.

Do nabycia
w **KSIĘGARNI NAUCZYCIELSKIEJ LWÓW**

Batorego 12. WARSZAWA Sienkiewicza 1. 5. 11201

DR. JERZY
POGONOWSKI

BÓJ O LWÓW

1920

Z walk armii ochotniczej w roku 1920.

POSADY I PRACĘ

Dom ekspedycyjny poszukuje pracownika dobrze obeznanego z ekspedycją towarów. Wiadomość: Jelin-Rudomin, pl. Maryacki 10. 11161

DLA RESTAURACJI, MLECZARNI i t.d.

SPISY POTRAW oraz KARTY NA STOŁY
w sprawie ograniczeń spożycia, w myśl rozporządzenia Min. aprowizacji

DO NABYCIA

W DRUKARNI I. JAEGERA

WE LWOWIE, UL. SYKSTUSKA L. 33. 8562

Panieni do pakowania poszukuje perfumery „Alb” ul. Hulecka 21. 1114

Posiada lasyerki w pierw. zorzędnej Perfumeryi d. objęcia 1 maja. Z loszenia pod „H. S.” do Administracji. Nie względnie bez odpowiedzi. 11139

Droguerzystę starszego, rutynowanego detailistę poszukuje W. G. M. szyński, Przemyśl. 11124

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Willa o 6 pokojach wena od 15. maja 2,200,000 zaraz do sprzedania. Wiadomość: Grunwaldzka 1. 11191

Para nowych półsiorów wyjazdowych 35.00, nowy wózek jasionowy 85.00. Wiadomość Sądowicka 84, od 3—5. 11192

ROZMAITĄ

Wydzierżawę majątek z emski nawet będący odlogiem. Oferty: Lwów. Hotel Europejski 32. 11190

TANIO!

Świeży transport pończoch! Sprzedaje po cenach fabrycznych prawdziwe niciane. Damskie po 100 Mp., męskie skarpetki po 55 Mk., dziecięce 75 Mk., firma 10958

M. Mordkowicz
Fabryczny skład pończoch, Słoneczna 9.

Najlepsze NASIONA

GOSPODARCZE, WARZYWNE, KWIATOWE poleca **SKŁAD NASION** 6284

Edmunda RIEDLA
WE LWOWIE, UL. RUTOWSKIEGO 3.
Cenniki na żądanie wysyłam opłatnie.

ŚLĄSKIE TOW. PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE w CIESZYNIE POLSKIM

posiada do zbycia znaczniejsze ilości ręcznych **maszynek do prania** z drzewa, blachy, porcelany i szkła po cenach przystępnych, które nabywać można w ilościach całowagonowych i mniejszych. Łaskawe zamówienia prosimy kierować wprost pod adresem Towarzystwa. 11001/167

DOM EKSPEDYCYJNY S. JELIN i I. RUDOMIN W ŁODZI

ODDZIAŁY: Warszawa, Przyjazd 5.
Lwów, pl. Maryacki 10.
Poznań,
Pabianice

podaje do wiadomości P.
T. Kupców, że z dniem
15. b.m. otworzył oddział

we LWOWIE,

11164

przy pl. Maryackim 1. 10.

REKLAMA
jest dzwignią handlu i przetrwania

CZAS

ODNOWIC

PRZEDPŁATĘ!

9112 MAMY STAŁE NA SKŁADZIE GŁADKIE I HAPTO-
WANE ETAMINY, OPAŁE, BATYSTY, JAKOTEŻ JEDWA-
BIE, BROKATY I TIULE I WIELKI SKŁAD TRANSITOWY
W ETAMINACH, OPALACH I TOWARACH TEKSTYLNICH.
MUNZNER & DEUTSCH
ENGROS-EXPORT: WIEN I. Rabensteig 3.
Adres telegr. MÜDET W en, — Telefon 4307/VI.